

Polskie Zakłady Lotnicze
Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością
ul. Wojska Polskiego 3
39 – 300 Mielec
www.pzlmielec.pl

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW POLSKICH ZAKŁADÓW LOTNICZYCH Sp. z o.o.

KJ - 06

Opracował:

Dział Inżynierii Jakości –
Sekcja Zapewnienia
Jakości Dostawcy (SQA)

**Odpowiedzialny za
proces:**

Kierownik Sekcji
Zapewnienia Jakości
Dostawcy (SQA)

Zatwierdził:

Dyrektor Zarządzania
Jakością

Obowiązuje od dnia:
Sygnatura karty uzgodnień:

Wydanie 16
Mielec, sierpień 2023 r.

Uwaga: Po wydrukowaniu kopia jest nienadzorowana – przed zastosowaniem proszę sprawdzić jej aktualność!

Niniejszy dokument zawiera informacje stanowiące prawnie chronioną tajemnicę przedsiębiorstwa Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o. o. w rozumieniu Ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2019 r. poz. 1010, z późn. zm). Dokument przeznaczony jest wyłącznie na wewnętrzny użytek dostawcy oraz w ściśle określonym celu. Bez uprzedniej pisemnej zgody Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. w Mielcu zabronione jest ujawnienie, kopiowanie, rozprowadzanie i/lub używanie niniejszego dokumentu lub jego zawartości w innym celu niż przeznaczony (w tym przekazywanie stronom trzecim).

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 2 z 18
---	-------	------------	---------------

REJESTR WYDAŃ DOKUMENTU

Nr wydania	Data wydania	Przyczyna zmiany wydania
14	październik 2021	Dokonano zmian redakcyjnych dokumentu. Aktualizacja dokumentów nadrzędnych oraz zapisów dotyczących powiadamiania o potencjalnym umknięciu. Doprecyzowanie zapisu nadzoru nad udokumentowanymi informacjami oraz zapisu dotyczącego dodatkowych wymagań dla dostawców. Aktualizacja załącznika KJ-06_01, dodanie załącznika KJ-06_04 oraz anulowanie załączników KJ-06_02 i KJ-06_03 (dane zawarte w ITT-09.602.01 i ITT-09.618.02).
15	wrzesień 2022	Dokonano zmian redakcyjnych dokumentu. Aktualizacja dokumentów nadrzędnych i terminów/definicji. W pkt. 7.4 dodano zapis dotyczący biuletynu jakościowego. Uściślono zasady postępowania dla FAIR oraz sposób nadzoru nad niezgodnymi wyjściami. Doprecyzowano zapisy odnośnie procesów specjalnych.
16	sierpień 2023	Aktualizacja dokumentów nadrzędnych i związanych oraz hiperłącza „Dokumenty dla dostawców”. Aktualizacja załącznika nr 4 związana z Poleceniem Nr 03 Prezesa Zarządu (zmiana logo). Doprecyzowanie zapisu w pkt. 8.4.2.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 3 z 18
---	-------	------------	---------------

SPIS TREŚCI

1. ZAKRES	4
1.1. Postanowienia ogólne:	4
1.2. Zastosowanie:	4
2. DOKUMENTY NADRZĘDNE I ZWIĄZANE	5
2.1. Dokumenty nadrzędne:	5
2.2. Dokumenty związane:	5
2.3. Przywołanie normatywne.....	6
3. TERMINY I DEFINICJE	6
4. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ.....	7
5. PRZYWÓDZTWO	8
6. PLANOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ.....	8
7. WSPARCIE.....	8
7.1. Zasoby: Brak dodatkowych wymagań.....	8
7.2. Kompetencje: Brak dodatkowych wymagań.....	8
7.3. Świadomość: Brak dodatkowych wymagań.....	8
7.4. Komunikacja:.....	8
7.5. Udokumentowane informacje:.....	8
8. DZIAŁANIA OPERACYJNE.....	9
8.1. Planowanie i nadzór nad działaniami operacyjnymi:	9
8.2. Wymagania dotyczące wyrobów i usług:	9
8.3. Projektowanie i rozwój wyrobów i usług:.....	10
8.4. Nadzór nad procesami, wyrobami i usługami dostarczanymi z zewnątrz:.....	10
8.5. Produkcja i dostarczanie usług:	12
8.6. Zwolnienie wyrobów i usług:.....	14
8.7. Nadzór nad niezgodnymi wyjściami:.....	14
9. OCENA EFEKTÓW DZIAŁANIA.....	17
9.1. Monitorowanie, pomiary, analiza i ocena:.....	17
9.2. Audit wewnętrzny: Brak dodatkowych wymagań.....	17
9.3. Przegląd zarządzania: Brak dodatkowych wymagań.....	17
10. DOSKONALENIE	17
11. WYMAGANIA DODATKOWE DLA DOSTAWCÓW	18
12. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW	18

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 4 z 18
--	-------	------------	---------------

WPROWADZENIE

Niniejszy dokument definiuje wymagania jakościowe wobec dostawców Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

Dokument ten ma zastosowanie dla Dostawców, którzy otrzymują zamówienia/umowy terminarzowe i dostarczają wyroby gotowe, materiał lub usługi do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o., jej przedstawiciele, klienci i agencje rządowe oraz organy nadzoru jej klientów mają prawo wejścia do zakładów dostawcy i zakładów jego podwykonawców. Prawo to uwzględnia dostęp do dokumentacji systemu jakości, zapisów jakości, jak również możliwość przeprowadzenia audytów i weryfikacji produktu oraz procesów.

Podstawą dokumentu są wymagania normy PN-EN ISO 9001:2015 „Systemy Zarządzania Jakością – Wymagania”. Niniejszy dokument jest uzupełniony o dodatkowe wymagania jakościowe dla dostawców Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

Aby ułatwić zrozumienie, użycie i stosowanie tych dodatkowych wymagań został zastosowany schemat numerowania punktów zgodny z normą ISO 9001:2015.

1. ZAKRES

1.1. Postanowienia ogólne:

Niniejszy dokument ustanawia podstawowe wymagania stawiane dostawcom Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., których spełnienie stanowi element procesu kwalifikacji i zatwierdzania dostawców i jest częścią Systemu Zarządzania Jakością Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

1.2. Zastosowanie:

Wymagania zawarte w niniejszym dokumencie dotyczą wszystkich dostawców i powinny być przez nich spełnione w zakresie wymaganym umową / kontraktem / zamówieniem. Jest to warunek konieczny do uzyskania statusu zatwierdzonego dostawcy Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

W przypadku jakiegokolwiek sprzeczności pomiędzy wymaganiami zamówienia / umowy / kontraktu, a postanowieniami niniejszego dokumentu, obowiązują wymagania zawarte w zamówieniu / umowie / kontakcie.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 5 z 18
---	-------	------------	---------------

2. DOKUMENTY NADRZĘDNE I ZWIĄZANE

2.1. Dokumenty nadrzędne:

PN-EN ISO 9001:2015	Systemy Zarządzania Jakością – Wymagania.
PN-EN ISO 9000:2015	Systemy Zarządzania Jakością – Podstawy i terminologia.
AS/EN 9100:2016, wyd. D	Systemy Zarządzania Jakością – Wymagania dla Organizacji zajmujących się lotnictwem, astronautyką i obronnością.
AS9102 wyd. B	Wymagania lotnicze dla kontroli pierwszej sztuki.
AS 5553 wyd. D	Fałszywe części elektryczne, elektroniczne i elektrotechniczne (EEE); Unikanie, Wykrywanie, Minimalizowanie i Usuwanie.
AS 6174 wyd. A	Fałszywe materiały; Zapewnianie zakupu autentycznego i zgodnego materiału.
USTAWA z dnia 13 czerwca 2019 roku	o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

2.2. Dokumenty związane:

ASQR-01	Wymagania jakościowe dla dostawcy lotniczego. Wymagania dla Systemów Jakości Dostawców.
Procure-2-011	Wymagania jakościowe dla Dostawców.
SQOP 01-01	Wymagania uzupełniające dla dostawcy P&WC.
CAG9000	Wymagania jakościowe dla dostawców BTP i BTS.
Appendix QX	Wymagania dla dostawców Lockheed Martin Aeronautics Company.
Instrukcja nr 03/ESCO	Wymagania jakościowe dla dostawców P&WR dla lotniczej produkcji krajowej.
DFARS 252.246-7003	Powiadomienie o potencjalnych problemach bezpieczeństwa.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 6 z 18
---	-------	------------	---------------

2.3. Przywołanie normatywne

Specjalista ds. zakupów Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. jest odpowiedzialny za dostarczenie Dostawcy niezbędnych instrukcji, norm własnych i swoich Klientów, które są wymagane zamówieniem (umową, kontraktem). Dostawca jest odpowiedzialny za zaopatrzenie się w normy dostępne w handlu takie jak np. PN, BN, EN, AMS, AS itp.

Dostawca jest odpowiedzialny za zapewnienie, że posiada aktualne wydanie KJ - 06 oraz przestrzeganie pozostałych wymagań zawartych w zamówieniu / umowie / kontrakcie. Aktualne wydanie KJ-06 dostępne jest na stronie <https://pzlmielec.pl/firma/dokumenty-dla-dostawcow>

Dostawca jest zobowiązany do stosowania aktualnych rewizji norm i instrukcji przywołanych na zamówieniu oraz przywołanych na rysunkach lub w innych powiązanych dokumentach (np.: ZWD, ITT).

3. TERMINY I DEFINICJE

W niniejszym dokumencie stosuje się terminy i definicje podane w normie ISO 9000:2015.

Nadcap - (National Aerospace and Defense Contractors Accreditation Program) – ogólnoświatowy program kooperacyjny firm w celu zarządzania oraz ciągłego doskonalenia procesów specjalnych i wyrobów w obrębie przemysłu lotniczego i obronnego, polegający na wzajemnym uznaniu zatwierdzenia dostawców tych procesów i wyrobów, dla ograniczenia kosztów.

Dostawca – organizacja lub osoba, która dostarcza wyrób lub usługę realizując zamówienie dla Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

FAI – (First Article Inspection) kontrola pierwszej sztuki wg normy AS9102.

Proces specjalny – proces mający wpływ na uzyskiwane właściwości fizyczne i chemiczne, które nie dają się weryfikować w drodze następującego po nich monitorowania lub pomiaru bez zniszczenia (badania NDT –nondesctructive testing). Walidacja tych procesów musi wykazać zdolność do osiągnięcia zaplanowanych wyników.

Część krytyczna – część samolotu, której uszkodzenie krytyczne podczas użytkowania samolotu stwarza katastroficzne w skutkach zagrożenie (bezpośrednie zagrożenie życia osób znajdujących się na pokładzie lub zniszczenia samolotu), której krytyczne charakterystyki zostały zidentyfikowane i które muszą być kontrolowane w celu zapewnienia wymaganego poziomu nienaruszalności.

Naprawa – usunięcie niezgodności polegające na zastosowaniu innego procesu technologicznego w celu doprowadzenia wyrobu do zgodności z wymaganiami technicznymi z odstępstwami od wymagań określonych w rysunku/normie

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 7 z 18
--	-------	------------	---------------

(zatwierdzonymi przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. i/lub Klientów Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.).

Poprawa – jest to usunięcie niezgodności w taki sposób by wyrób odpowiadał wymaganiom rysunku/norm.

Materiał sfałszowany – nielegalna lub nieautoryzowana kopia, substytut, zamiennik świadomie oznaczony, zidentyfikowany i przedstawiony, jako oryginalny, niemodyfikowany materiał pochodzący od Autoryzowanego Źródła Dostaw.

Materiał podejrzany – materiał, którego przegląd (zawierający nie tylko inspekcje wizualną czy testy) dostarcza wątpliwości, co do jego autentyczności.

Złomowanie – zniszczenie / uszkodzenie zabrakowanych części / wyrobów, które zapewni że te części nie zostaną użyte w procesie.

Koncesja – dokument wydawany przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych stanowiący podstawę do prowadzenia działalności gospodarczej w wyżej wymienionym zakresie.

4. SYSTEM ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Dostawca otrzymujący zamówienie / umowę terminarzową Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. zobowiązany jest do posiadania systemu zarządzania jakością według normy ISO 9001 lub AS9100 lub AS9120.

Dostawcy części produkowanych wg rysunków / technologii Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. powinni posiadać certyfikowany system jakości zgodny z wymaganiami Part 21G lub równoważnego.

Dostawca ponosi pełną odpowiedzialność, za jakość wyrobów / usług; powinien być świadomy swojego wkładu w bezpieczeństwo wyrobu; znaczenia etycznego zachowania; musi spełnić wszystkie wymagania w obrębie swojej organizacji oraz odpowiada za swoich podwykonawców (gdy ma to zastosowanie).

Dostawca w swojej organizacji jakości powinien wyznaczyć osobę kontaktową, z którą przedstawiciele komórki Zapewnienia Jakości Dostawcy Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. będą utrzymywać kontakt w sprawach związanych z jakością dostarczanych wyrobów / usług.

Dostawca zobowiązany jest:

- posiadać zdolność techniczną do wykonywania i / lub dostarczania wyrobów spełniających wymagania Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.
- poinformować specjalistę ds. zakupów oraz komórkę Zapewnienia Jakości Dostawcy SQA w przypadku:
  - re-certyfikacji i przesłania kopii aktualnego certyfikatu jakości po jego odnowieniu,
  - utracie certyfikatów jakości,
  - stwierdzeniu przez zewnętrznych audytorów (*urzędy, jednostki certyfikujące*) niezgodności ważnej (*major*),

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 8 z 18
--	-------	------------	---------------

- ważnej zmianie w SZJ Dostawcy (np. zmiana kierownictwa w obszarze jakości, zmiana w zarządzie firmy).

5. PRZYWÓDZTWO

Brak dodatkowych wymagań.

6. PLANOWANIE SYSTEMU ZARZĄDZANIA JAKOŚCIĄ

Brak dodatkowych wymagań.

7. WSPARCIE

7.1. Zasoby: Brak dodatkowych wymagań.

7.1.5. Zasoby do monitorowania i pomiarów:

Stosowane oprzyrządowanie kontrolne musi być identyfikowalne i zawierać dane o kalibracji/legalizacji, ma to również zastosowanie do wyposażenia stanowiącego własność Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. W przypadku, gdy wyposażenie pomiarowe zostanie uznane za niezdatne do użycia zgodnie z jego przeznaczeniem, dostawca powinien podjąć odpowiednie kroki aby zapobiec użyciu wyposażenia pomiarowego niespełniającego wymagań.

7.2. Kompetencje: Brak dodatkowych wymagań.

7.3. Świadomość: Brak dodatkowych wymagań.

7.4. Komunikacja:

W ramach komunikacji z dostawcą komórka Zapewnienia Jakości Dostawcy może opublikować biuletyn jakościowy, który dostępny jest na stronie <https://pzlmielec.pl/firma/dokumenty-dla-dostawcow>. Biuletyn jakościowy obowiązuje z dniem wydania, chyba że w dokumencie wskazano inaczej.

7.5. Udokumentowane informacje:

7.5.1. Postanowienia ogólne:

Dostawca powinien posiadać odpowiednie procedury, aby zapewnić prawidłową i efektywną kontrolę całości dokumentacji i zapisów, w tym oprogramowania zaangażowanego na rzecz realizacji zamówień Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

7.5.2. Tworzenie i aktualizacja: Brak dodatkowych wymagań.

7.5.3. Nadzór nad udokumentowanymi informacjami:

Dostawca jest zobowiązany do prowadzenia (właściwego identyfikowania i nadzorowania) i archiwizowania dokumentacji technicznej i jakościowej związanej z realizacją zamówień / kontraktów / umów dla Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. (w szczególności rysunków, technologii, zamówień,

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 9 z 18
--	-------	------------	---------------

przewodników, orzeczeń, atestów, świadectw, metryk jakościowych itp.), po zakończeniu realizacji zamówień / kontraktów / umów przez okres:

- dla części krytycznych – 40 lat (jeśli nie ustalono inaczej)
- dla pozostałych – 10 lat (jeśli nie ustalono inaczej)

Zapisy sporządzone przez dostawcę w związku z realizacją kontraktu / umowy / zamówienia, w tym dotyczące personelu, mają być dostępne dla przedstawicieli Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., ich klientów lub stosownego organu nadzoru i nie mogą być zniszczone po upływie określonego czasu bez zgody Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

8. DZIAŁANIA OPERACYJNE

8.1. Planowanie i nadzór nad działaniami operacyjnymi:

Przed przystąpieniem do realizacji zamówienia / umowy / kontraktu dostawca powinien dokonać przeglądu posiadanej dokumentacji, a w szczególności rysunku, norm, warunków technicznych oraz przeanalizować posiadaną dokumentację techniczną pod kątem możliwości wykonawczych oraz uwzględnić wymagania dotyczące zapobiegania, wykrywania i usuwania obiektów obcych. Dostawca jest zobowiązany do zaplanowania i opracowania w formie pisemnej (dopuszcza się formę papierową lub elektroniczną) procesów niezbędnych do wykonania wyrobu / usługi.

8.2. Wymagania dotyczące wyrobów i usług:

8.2.1. Komunikacja z klientem:

Cała korespondencja i dokumentacja w zakresie realizowanego kontraktu / umowy / zamówienia powinna być dostępna w języku uzgodnionym z Polskimi Zakładami Lotniczymi Sp. z o.o.

8.2.2. Określenie wymagań dotyczących wyrobów i usług:

Dostawca jest zobligowany do zapobiegania i minimalizowania możliwości użycia materiałów sfalszowanych/przeterminowanych (wyrobów finalnych, złożeń, zespołów bądź podzespołów, materiałów bądź części, włącznie z częściami elektrycznymi, elektronicznymi i elektromechanicznymi) na potrzeby realizacji zamówienia klienta.

Dostawca powinien planować, wdrażać i kontrolować procesy, stosownie do organizacji i wyrobu, mające na celu zapobieganie częściom sfalszowanym lub podejrzanym o sfalszowanie i ich użyciu w wyrobie (-bach) dostarczonych do klienta poprzez:

- szkolenie osób zaangażowanych w realizację zamówień dla Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. w zakresie uświadamiania i zapobiegania użycia części sfalszowanych;

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 10 z 18
--	-------	------------	----------------

- nadzorowanie dostawców zewnętrznych;
- kontrolę wyrobów dostarczanych od producentów oryginalnych lub autoryzowanych, autoryzowanych dystrybutorów lub pochodzących z innych zatwierdzonych źródeł;
- uwzględnienie wymagań dla zapewnienia identyfikowalności części i komponentów wg ich pierwotnych lub autoryzowanych producentów;
- uwzględnienie poprzez zapis w swoich wewnętrznych procesach dodatkowych czynności związanych z weryfikacją i badaniami dla wykrycia części sfałszowanych.

Wykonywanie działalności gospodarczej w zakresie obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym jest dozwolone wyłącznie z podmiotem posiadającym koncesję w określonym zakresie, zgodnie z ustawą z dnia 13 czerwca 2019 roku o wykonywaniu działalności gospodarczej w zakresie wytwarzania i obrotu materiałami wybuchowymi, bronią, amunicją oraz wyrobami i technologią o przeznaczeniu wojskowym lub policyjnym.

8.2.3. Przegląd wymagań dotyczących wyrobów i usług: Brak dodatkowych wymagań.

8.2.4. Zmiany wymagań dotyczących wyrobów i usług:

Wprowadzanie zmian do dokumentacji konstrukcyjno-technologicznej powinno odbywać się według procedur obowiązujących w firmie.

Dostawca zobowiązany jest nadzorować poziomy wydań technologii / kart procesu / przewodników / programów CNC i CMM za pomocą systemu zmian (rewizji), dzięki któremu historia wszystkich zmian zostanie udokumentowana.

8.3. Projektowanie i rozwój wyrobów i usług:

Dostawca nie ma prawa wprowadzać zmian w dostarczonej przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. dokumentacji konstrukcyjnej.

8.4. Nadzór nad procesami, wyrobami i usługami dostarczonymi z zewnątrz:

Dostawca ponosi pełną odpowiedzialność, za jakość procesów, usług, wyrobów dostarczanych do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

8.4.1. Postanowienia ogólne:

W przypadku zakupów realizowanych na rzecz Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o. o., zamówienie musi zawierać informację o prawie wstępu przedstawicieli Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., ich klientów oraz organów nadzoru na teren dostawcy zamawianego wyrobu.

Każde zamówienie musi zawierać wymóg zapewnienia przez dostawcę pełnej identyfikowalności dostarczanego materiału tj. dostarczenia dokumentów poświadczających każdy z kroków ścieżki dostaw aż do oryginalnego wytwórcy.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 11 z 18
--	-------	------------	----------------

8.4.2. Rodzaj i zakres nadzoru:

Jeżeli realizacja zamówienia / kontraktu / umowy wymaga wykonania procesu specjalnego, jego wykonanie jest dopuszczalne jedynie u wykonawcy zatwierdzonego przez klienta dla danego programu dla którego realizowane jest zamówienie Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. Odwołanie do list zatwierdzonych dostawców procesów specjalnych znajduje się w klauzuli jakościowej dołączonej do zamówienia.

Dla zamówień pod wyrób własny (M28) Polskich Zakładów Lotniczych, dostawcy procesów specjalnych powinni znajdować się na liście zatwierdzonych dostawców procesów specjalnych dostępnej pod linkiem: <https://pzlmielec.pl/firma/dokumenty-dla-dostawcow> lub posiadać aktualne zatwierdzenie Nadcap dla danego procesu specjalnego dla którego realizowane jest zamówienie.

W Polskich Zakładach Lotniczych Sp. z o. o do procesów specjalnych należą:

1. Wszystkie rodzaje obróbek cieplnych.
2. Wszystkie rodzaje obróbek cieplno-chemicznych.
3. Obróbka powierzchniowa:
  - natryskiwanie np. cynkiem,
  - obróbka chemiczna,
  - obróbka elektrochemiczna,
  - procesy galwaniczne,
  - umacnianie powierzchniowe: kuleczkowanie, wibroszlifowanie,
  - trawienie.
4. Procesy spajania:
  - lutowanie,
  - spawanie,
  - zgrzewanie.
5. Badania nieniszczące NDT:
  - kontrola penetracyjna,
  - kontrola magnetyczna,
  - rentgenowska,
  - ultradźwiękowa.

6. Proces spęszczania rur popychaczy.

Dostawca jest zobowiązany do dostarczenia próbek do badań w celu zatwierdzenia projektu, procesu, kontroli/weryfikacji, dochodzenia lub audytowania, jeżeli jest to wymagane.

8.4.3. Informacje dla dostawców:

W przypadku konieczności przekazania części zadań wynikających z zamówienia do poddostawcy, dostawca zobowiązany jest również do przekazania swoim dostawcom wszystkich wymagań Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., szczególnie dotyczących procesów specjalnych - patrz pkt.8.4.2.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 12 z 18
--	-------	------------	----------------

8.5. Produkcja i dostarczanie usług:

8.5.1. Nadzorowanie produkcji i dostarczania usług:

Dokumentacja technologiczna całego procesu lub sekwencji operacji dla części krytycznych dla wyrobu M28 musi być zatwierdzona przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o.

Dostawca powinien zapewnić, że:

- Wymagania wyspecyfikowane w dokumentacji technologicznej Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. będą przeglądane i wdrożone,
- Wszyscy pracownicy zaangażowani w planowanie i realizację procesu technologicznego części krytycznych są przeszkoleni i świadomi istoty wykonywanych przez nich czynności.

Przed wprowadzeniem zmiany do procesu technologicznego części krytycznych, obowiązkiem dostawcy jest zgłoszenie w formie pisemnej lub mailowej proponowanej zmiany do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. i otrzymać zatwierdzenie tej zmiany. Dostawca jest zobowiązany (jeśli dotyczy) poinformować o wprowadzonych zmianach swoich poddostawców.

Dostawca jest zobowiązany do przesłania do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. informacji o zamiarze dokonania zmiany w formie pisemnej lub mailowej w procesie specjalnym oraz procesie produkcyjnym mającej wpływ na jego przebieg. Dostawca będzie mógł realizować proces według zgłoszonych zmian po uzyskaniu zgody na jego realizację od Polskich Zakładów Lotniczych.

Dokumentacja z Kontroli pierwszej sztuki:

- Dostawca zobowiązany jest do przeprowadzenia kontroli pierwszej sztuki (FAI) na nowej części reprezentatywnej dla pierwszej partii części produkcyjnych. Dostawca ponosi pełną odpowiedzialność za zgodność pierwszej sztuki z wymaganiami zamówienia.
- Wszystkie wymagania dla kontroli pierwszej sztuki opisane są i będą realizowane wg zapisów AS 9102 – „Wymagania lotnicze dla kontroli pierwszej sztuki”, a raport sporządzony na formularzach wymienionych w tej normie.
- Dostawca na 30 dni przed rozpoczęciem FAI ma obowiązek dostarczyć Polskim Zakładom Lotniczym Sp. z o.o. zawiadomienie o czasie i miejscu przeprowadzenia FAI. Przedstawiciel Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. ma prawo uczestniczyć w FAI.
- Po zakończeniu FAI, dostawca dostarczy raport z testu FAI zgodnie z harmonogramem dostawy określonym w zamówieniu. Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. powiadomią dostawcę, o zatwierdzeniu bądź odrzuceniu FAI.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 13 z 18
---	-------	------------	----------------

Ważne: Do momentu zatwierdzenia przez Przedstawiciela Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., Dostawca wstrzymuje się z wysyłką części i oczekuje na wyniki weryfikacji dokumentów. Zatwierdzony Form 1 AS9102 stanowi autoryzację do wysyłki pierwszej dostawy.

- Jeżeli FAI zostanie odrzucony, dostawca na żądanie Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. oraz na swój własny koszt, powtórzy FAI oraz wprowadzi wszelkie konieczne zmiany. Wszystkie koszty dotyczące dodatkowych testów lub ponownych testów, przeprowadzonych przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. lub dostawcę, zostaną pokryte przez dostawcę.
- Zgoda lub zgoda warunkowa nie zwalnia dostawcy ze spełnienia wszystkich wymogów określonych w specyfikacjach oraz wszystkich warunków zamówienia. Jeżeli FAI nie zostanie zatwierdzony, przyczyny jego niezatwierdzenia zostaną przesłane do dostawcy.
- Dla zamówień na wyroby według rysunków Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. lub jego Klienta, Dostawca zobowiązany jest do dokumentowania wyników z kontroli i badań zwalnianych wyrobów, zgodnie z wymaganiami Klienta.

8.5.2. Identyfikacja i identyfikowalność:

Numery partii, seryjne i wszystkie inne znaki identyfikacyjne umieszczone na zakupionych i dostarczonych przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. materiałach / wyrobach muszą być utrzymywane przez wszystkie etapy produkcji oraz dostawy i muszą być związane z mającą zastosowanie dokumentacją.

8.5.3. Własność klienta:

Materiały i wyroby dostarczone przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. lub stanowiące ich własność, muszą być oddzielone od innych, oznaczone w sposób widoczny i mogą być użyte tylko do realizacji kontraktu / umowy / zamówienia z Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

Dostawca jest zobowiązany do poinformowania Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., o każdym wyrobie stanowiącym jego własność, który zaginął, został uszkodzony lub jest w inny sposób nieprzydatny.

Po pisemnym wezwaniu lub po wygaśnięciu umowy o współpracy, jeśli nie uzgodniono inaczej należy zwrócić Polskim Zakładom Lotniczym Sp. z o.o. wszystkie dostarczone dokumenty, urządzenia, wyroby i materiały.

8.5.4. Zabezpieczenie wyrobu:

Dostawca powinien zabezpieczyć wyrób podczas wewnętrznego procesu przetwarzania i dostarczania do wyznaczonego miejsca przeznaczenia tak, aby wyeliminować możliwość uszkodzenia podczas produkcji i w transporcie

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 14 z 18
--	-------	------------	----------------

Zabezpieczenie powinno odnosić się również do transportu wyrobu do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. zgodnie z wymaganiami klienta.

8.5.5. Działania po dostawie: Brak dodatkowych wymagań.

8.5.6. Nadzór nad zmianami: Brak dodatkowych wymagań.

8.6. Zwolnienie wyrobów i usług:

Wszystkie dostarczane Polskim Zakładom Lotniczym Sp. z o.o. wyroby, muszą posiadać dokument jakości określony w zamówieniu / kontrakcie / umowie) podpisany przez osobę odpowiedzialną ze strony dostawcy, poświadczający zgodność dostarczonych wyrobów ze wszystkimi wymaganiami zamówienia / kontraktu / umowy. Dane na dokumentach muszą zawierać poziomy wydań /rewizji dokumentów, wg których wyroby zostały zwolnione.

Na dokumencie takim muszą znaleźć się jako minimum następujące dane:

- nazwa, adres i kod dostawcy (zgodnie z zamówieniem),
- numer części, opis, nr zmiany/ rewizji, ilość, numer seryjny (jeśli ma zastosowanie) / numer partii,
- numer zamówienia / umowy / kontraktu,
- wszelkie informacje dotyczące odstępstw, niezgodności, zezwoleń itp.,
- informację o ograniczeniu żywotności części (jeśli ma zastosowanie),
- oświadczenie o zgodności z wymaganiami zamówienia / kontraktu / umowy,
- wszystkie inne dane określone w wymaganiach technicznych i/lub zamówieniu / kontrakcie / umowie,
- podpis upoważnionego przedstawiciela dostawcy,
- numery certyfikatów z wykonanych procesów specjalnych (jeśli ma zastosowanie).

8.7. Nadzór nad niezgodnymi wyjściami:

Wyroby niezgodne z zamówieniem / kontraktem / umową nie mogą być dostarczone, chyba, że Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. wyrażą pisemnie zgodę na taką dostawę. W przypadku zgody na dostarczenie wyrobu niezgodnego, charakterystyki niezgodne wyrobów i ich numery fabryczne muszą być wyraźnie oznaczone i ujęte w dostarczonym wraz z wyrobem dokumencie jakości dostawcy. Zgoda na dostarczenie wyrobu niezgodnego stanowi podstawę do negocjacji ceny i nie zdejmuje z dostawcy odpowiedzialności za dostarczany wyrób.

8.7.1. Postępowanie w przypadku wystąpienia niezgodności wykrytych w trakcie produkcji u dostawcy:

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 15 z 18
--	-------	------------	----------------

Jeżeli w trakcie produkcji zostaną stwierdzone przez Dostawcę jakiegokolwiek niezgodności wymagające naprawy dostawca zobowiązany jest do zwrócenia się do klienta o pozyskanie dyspozycji do wykrytej niezgodności.

- Dla wyrobów, których odbiór jakościowy odbywa się poprzez system SSQS (Sikorsky Supplier Quality System), dostawca zobowiązany jest do utworzenia raportu niezgodności VR (Variance Request) w systemie SSQS.
- Dla wyrobów, których odbiór jakościowy odbywa się w Polskich Zakładach Lotniczych Sp. z o.o. dostawca zobowiązany jest do przesłania drogą elektroniczną do komórki Zapewnienia Jakości Dostawcy, formularza „Arkusze niezgodności AN” [załącznik nr 1](#) z opisem niezgodności, przyczyn ich powstania oraz podjętych działań korygujących. Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. odsyłają do Dostawcy uzupełniony formularz nr [załącznik nr 1](#) zawierającą dyspozycję dla danego zgłoszenia.

Dostawca przygotowuje i przedłoży wniosek o akceptację rozbieżności, nie później niż 30 dni roboczych od daty stwierdzenia niezgodności. W przypadku niedopełnienia tego obowiązku, Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. mają prawo do odrzucenia wniosku.

Dostawca ponosi odpowiedzialność za wszystkie koszty poniesione przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. za wykonaną naprawę, poprawę bądź złomowanie części.

Wyroby zakwalifikowane jako niezgodne lub z odstępstwem muszą zostać oznaczone przywieszką, naklejką, bądź ocechowane i dostarczone do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. wraz z dokumentami jakościowymi, na których musi być przywołany numer AN/VR, w celu zapewnienia identyfikowalności. Dostawcy nie wolno wysyłać wyrobów niezgodnych bez dyspozycji Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. i/lub Klienta Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o.

W przypadku, gdy niezgodność jest możliwa do poprawy (w ramach możliwości doprowadzenia do pełnej zgodności z dokumentacją konstrukcyjną i norm, która nie wykracza poza wymagania dokumentacji technicznej), dostawca może ją wykonać bez konieczności uzyskania zgody Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o. (postępowanie to nie dotyczy części krytycznych).

8.7.2. Postępowanie w przypadku wystąpienia niezgodności lub potencjalnej niezgodności na wyrobach dostarczonych do klienta (NOPE):

W przypadku stwierdzenia potencjalnej niezgodności na wyrobie dostarczonym do Polskich Zakładów Lotniczych Sp. z o.o., dostawca powinien niezwłocznie powiadomić Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. (właściwego kupca oraz komórkę Zapewnienia Jakości Dostawcy) wysyłając zgłoszenie „Powiadomienie o potencjalnej niezgodności” [załącznik nr 4](#) na adres pzl-nope.dl-RMS@exch.ems.lmco.com, nie później niż 24 godzin od jej wykrycia.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 16 z 18
--	-------	------------	----------------

Dopuszcza się inną formę zapisu zgłoszenia z uwzględnieniem wymaganych danych zawartych w formularzu nr [załącznik nr 4](#).

Uwaga:

W przypadku problemów z dostępnością formularza należy skontaktować się jak najszybciej z właściwym kupcem.

Przy wypełnianiu formularza obowiązkiem wypełniającego jest zapewnienie w każdym rozdziale wszystkich przydatnych danych aktualnie dostępnych podczas opracowywania powiadomienia.

Dostawca zapewni:

- Informacje konieczne do określenia rozmiaru problemu,
- Identyfikację potencjalnie zaafektowanych części (podzespołów), o ile znana w chwili zgłoszenia,
- Natychmiastową akcję korekcyjną, aby ograniczyć problem,
- Określenie przyczyny źródłowej i opracowanie planu akcji korekcyjnej. Jeżeli dochodzenie w sprawie niezgodności trwa, prosimy podać wstępną przyczynę z początkowym powiadomieniem,
- przegląd przyczyny źródłowej i akcji korekcyjnej. W ramach działań korekcyjnych wymagany jest zapis z analizy wpływu zarejestrowanej niezgodności na inne miejsca organizacji poprzez potwierdzenie weryfikacji i zatrzymania identycznych niezgodności w innych lub podobnych produktach/procesach/obszarach organizacji. Jeżeli z analizy wynika że niezgodność jest przypadkiem jednostkowym/ ewidentnie wyizolowanym, który nie ma wpływu na stworzenie ryzyka niezgodności na identycznych lub podobnych procesach w organizacji, należy to odnotować.

8.7.3. Postępowanie w przypadku niezgodności wykrytej w Polskich Zakładach Lotniczych Sp. z o.o.:

W przypadku niezgodności wykrytej przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. na dostarczonych wyrobach, Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. prześlą do dostawcy Protokół Reklamacyjny.

Dostawca ma 3 dni robocze na rozpatrzenie reklamacji. Reklamacja może zawierać dyspozycje takie jak:

- zwrot do dostawcy wyrobów niezgodnych,
- naprawa,
- poprawa,
- złomowanie.

Dostawca ponosi odpowiedzialność za wszystkie koszty poniesione przez Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. wynikające z procesowania reklamacji.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 17 z 18
--	-------	------------	----------------

8.7.4. Postępowanie w przypadku wykrycia materiału podejrzanego lub sfałszowanego:

W przypadku podejrzenia o możliwości przeniknięcia materiału podejrzanego bądź sfałszowanego do łańcucha dostaw, dostawca powinien o tym fakcie jak najszybciej powiadomić Polskie Zakłady Lotnicze Sp. z o.o. (właściwego kupca oraz komórkę Zapewnienia Jakości Dostawcy).

Dostawca zapewni informacje konieczne do określenia rozmiaru problemu poprzez:

- zidentyfikowanie potencjalnie dotkniętych materiałów (części, komponentów),
- monitorowanie części podrobionych,
- odseparowanie podejrzanych lub wykrytych części podrobionych.

W przypadku wykrycia w Polskich Zakładach Lotniczych Sp. z o.o. materiału sfałszowanego, dostawca ponosi pełną odpowiedzialność prawną i odszkodowawczą, związaną z wykryciem i/lub usunięciem w Polskich Zakładach Lotniczych Sp. z o.o. podrobionego materiału.

9. OCENA EFEKTÓW DZIAŁANIA

9.1. Monitorowanie, pomiary, analiza i ocena:

Dostawca zobowiązany jest do planowania i wdrażania procesów monitorowania, pomiaru, analiz i doskonalenia potrzebnych m.in. do wykazywania zgodności wyrobu. Dostawca zobowiązany jest do monitorowania i mierzenia na odpowiednich etapach procesu realizacji wyrobu jego właściwości w celu sprawdzenia czy zostały spełnione wymagania dla wyrobu – wg wymagań zamówienia / kontraktu / umowy.

9.2. Audit wewnętrzny: Brak dodatkowych wymagań.

9.3. Przegląd zarządzania: Brak dodatkowych wymagań.

10. DOSKONALENIE

10.1. Postanowienia ogólne: Brak dodatkowych wymagań.

10.2. Niezgodności i działania korygujące: Brak dodatkowych wymagań.

10.3. Ciągłe doskonalenie: Brak dodatkowych wymagań.

WYMAGANIA JAKOŚCIOWE DLA DOSTAWCÓW

Polskie Zakłady Lotnicze Spółka z o.o.	KJ-06	Wydanie 16	Strona 18 z 18
---	-------	------------	----------------

11. WYMAGANIA DODATKOWE DLA DOSTAWCÓW

Wymagania jakościowe pod danego klienta przekazywane są dostawcy wraz z zamówieniem.

12. WYKAZ ZAŁĄCZNIKÓW

Załącznik [KJ-06_01_wyd.14](#) Zgłoszenie niezgodności od dostawcy AN.
Załącznik KJ-06_02_wyd.12 Anodowanie w kwasie siarkowym - anulowano.
Załącznik KJ-06_03_wyd.12 Anodowanie twarde - anulowano.
Załącznik [KJ-06_04_wyd.02](#) Powiadomienie o potencjalnej niezgodności. |